

A MUNKA

XIX. évfolyam, 10. szám.

ára 16 fillér

Salgótarján, 1941 március 8.

VÉRTELEN GYŐZELEM.

Délkeleturópa helyzetével telen kezdett behatóan foglalkozni a diplomácia és mondhatni hetenként a legkülönbözőbb hírek terjedtek el a várható eseményekről. Itt is a két ellenfél csapott össze: a tengely és Anglia. Németország és Olaszország világosan és érthetően ismertették felfogásukat a balkáni térségről, mely szerint annak semlegességét feltétlenül biztosítottak kívánják tudni. Velük ellentétben Anglia törekvése odairányult, hogy hadszíntér létesítésével némileg mentesítse magát a német részről reáztudó csapás alól. Folyt a diplomáciai küzdelem az összes erők latbavetésével, míg végre az elmúlt héten Bulgária maga döntötte el a kérdést olyképen, hogy csatlakozott a háromhatalmi egyezmény államaihoz és az erről szóló jegyzőkönyvet a bécsi Belvedereben ünnepélyes keretek között Filov bolgár miniszterelnök alá írta. Az aláírás időpontjában a német haderő Romániában állomásozó kötelékei átlépték a határt és tüneményes gyorsasággal Bulgária déli részén sorakoztak fel, ahol megszállották az összes hadászati fontos pontot gondosan ügyelve arra, hogy Törökország európai területének stratégiai pontjai még látszat szerint se legyenek veszélyeztetve.

A délkeleturópai nagy csata első ütközete tehát eldőlt és Németország vértelenül ismét csatát nyert. A német haderő tökéletes gépezete rövid órák alatt többszáz kilométert lendült előre anélkül, hogy egy puska lövés eldördült volna és utjában a testvéri bolgár nép szeretete kísérte. A bolgárok az átvonuló német katonákban annak a német birodalomnak hatalmas erejét látják, amely oly eredményesen tette semmivé a páriksörnyéki békéi igazságtalan rendelkezéseit. Ez az erő adta vissza nekik Dél-Dobrudza soha el nem felejtett földjét és remélik, hogy ugyanolyan vértelenül tér vissza hozzájuk a világháború után elrabolt egei tengeri kijáró. Bulgária ígéretet kapott arra, hogy a végleges rendezés során minden méltányos követelése elintézését nyer, mégpedig olyan szellemben, hogy a szomszéd népek közötti jóviszony zavartalan és gyűlölettel mentes maradjon.

A történetek alaposan megváltoztatták a balkáni erőviszonyokat. A következtetést azonnal le kell vonni és nem csodálkoznánk, ha az olasz-görög ügyre is zárókövet tenne a német fegyverek megjelenése a bolgár-görög határon. Az első figyelmeztetés nyíltan hangzott el Athén felé, amikor Berlinben megállapították, hogy Németország és Görögország között a diplomáciai viszony változatlanul fennáll ugyan, de jónak nem mondható, mert Görögország Anglia érdekeinek mintegy előfogatóul szegődött. Ebből már az újságolvasó is sok mindent megérthet. A gö-

A MANSz Leányköre az árvizkárosultakért.

Mindnyájan aggódo, szomorú szívvel olvastuk a napilapok riportjait és hallgattuk a rádió háborzongató üzeneteit a dunamenti, óriás méretű árvízről és pusztításairól. Nagy lelkek csillantak fel a víz hatalmával szemben vívott kemény harcokban a névtelen, törpe, senki emberek mutatták meg igazi arcukat. Hazánk drága, buzgótermő síkságának igen jelentékeny része merő víz, ezüst tükör volt. Új arcok visszénye mutatkozott ebben az óriási romboló tükörben. Falvak, városok népe mutatta meg emberi érzéseinek arányát, tisztaságát, szüzi hamvaságát és sajnos bizony, salakját és szennyeit is. Az árvíz-sújtotta lakosság élet és vagyonbiztonságának hőmérője ezidén is a fagypontra süllyedt a ezt a fagypontra ismét áldozatos, másokért tennikész szívek melegsége tudja csak felolvasztani.

Ilyen áldozatos, másokért mindenkor tennikész, ifjú szívek gyűlnek össze hetenként egy délután a MANSz egészségügyi szobájában. Amikor állépek küszöbét, kívülhagyják kisebb nagyobb életgondjaikat, problémáikat, csak a melegen dobogó, fiatal, nemes szívüket viszik befelé, hogy ott közösségi akarat szerint meggyissák az elesetteket, a szegényeket, az

élet beteget számára. Csendes beszélgetésük rendszeren haditanácskozás a különböző időben, különféle alakban fellépő ellenség: a nyomor, az elesettség ellen indítandó hadjárat, csata megbeszélés és amíg serény kezük a megelőző tanácskozás fegyvereit készíti, addig lelkük már a következő hadjárat eszmei részleteit vitatja és készíti elő.

Csodálatosan szép ezen fiatal leány-lelkek lemondó készsége, mert hiszen fiatalságuk a nőiességük inkább a hivatkozásra ösztönöznék őket a ók mégis halkan, nyilvános dicséretet, elismerést nem keresnek lemondással dolgoznak és eredményeik erejüket meghaladó teljesítményt mutatnak ki. Csak a legutóbbi pár hónapra tekintünk vissza a idézzük magunk elé a december 1-i karácsonyi, jótekonycélú kiállításuk pazar ötlelességgel, nemes izséssel készített tárgyait, melyek értékesítéséből harminc szegényesorú gyermeknek boldog Mikulás-napot a majdnem ugyanannyinak örömteljes karácsonyestét szereztek. Utóbbi esetben minden gyermek szülei házában keresték fel karácsonyfával, szeretetsomaggal a ott a helyszínen díszítették fel a karácsonyfát örömtől, boldogságtól sugárzó gyermek

és felnőttarcok közepette. A legszebb és legmeghatóbb Jézuska-járás volt utjuk. Alig mult el a karácsony, tevékenyen résztvettek a salgótarjáni Nőegyletek által február 8-án megrendezett nagy erdélyi est előkészítésében s ezután még fel sem tudtak lélegzeni, máris az árvizkárosultak megsegítése érdekében nyílt meg jószágól sugárzó szívük.

Március 9-én vasárnap, délután 5 órai kezdettel, az Ipartestület nagytermében, műsoros tea keretében, magyar ruhahemutatót rendeznek az árvizkárosultak felsegítésére. Műsoruk olyan bájos, amint csak ifjú lelkek szépsége állíthat össze magyarul érő szívű diktálására. A műsoron Szeremley Szabolcs gimn. tanár a népi értékek megbecsüléséről fog beszélni, Csipkay Magdi magyar dalokat énekel, Hunyár Marcus verseket szaval Adyól és kazári népviseletben guzulytáncot mutatnak be. A műsorszámokat az acélgyári szalonzenekar magyaros zeneszámai egészítik ki s a műsor befejezését magyar ruhahemutatót rendeznek. A magyaros, szép és minden igényeket kielégítő ruhákat dr. Tiszamarti Antalné, a „Baross Női Tábor” ruhatervezője hozza bemutatásra, aki már számos vidéki városban tartott igen nagy sikerrel basanó ruhahemutatót. Salgótarján és vidékének kedves Hölgyközönségét valószínűleg megleljen fogja érdekelni ez a ruhahemutató, annál is inkább, mert az eddig látottak nyomán — minden bökölös nélkül — bátran mondhatjuk, hogy hölgyeink szép-

rög diplomácia pedig, — amely azonnal cáfolja, ha angol öröknek görögországi partraszállásról ropennek fel hírek — kénytelen lesz valamilyen megoldást keresni, ha el akarja kerülni, hogy az ország német-angol harcok színterévé váljék. Még abban az esetben is megnehezedett a görögök helyzete, ha erre nem kerül sor, mert az évszakváltozással egyidejűleg megélenkülnek az olasz-görög harcok, melyek végső kimenetele Olaszország számbeli túlsúlyánál és kétségbevonhatatlanul jobb felszerelésénél fogva bármilyen erős segítséget is kapnak a görögök, nem

lehet vitás. Miután a német előrelátás halomradöntötte az angol elképzelések jórészt, az angol diplomácia Edent küldte Törökországba és Görögországba, hogy a két hatalom ellenálló képességét növelje. Sajtóterjesztések szerint Anglia francia mandátumos területet, Szíriát ajánlotta fel Törökországnak, ha a szövetséget fegyveres mellállással is igazolja és főleg Görögországot segíti meg. A régi recept azonban hűvös fogadtatásra talált Ankarában. Kellő mértékre szállították le azoknak az ígéreteknek értékét, amelyek a máséból kívánnak adni. Törökország

részéről mindenesetre kijelentették, hogy Bulgária és Törökország közötti viszonyon nem változtattak a történetek és Törökország maga fogja megállapítani, hogy mikor érzi magát fenyegetettnek, amely esetben nem fog habozni fegyvert ragadni integritása védelmének érdekében. Az angol mesterkedések Törökországban tehát kudarcot vallottak, Görögországnak pedig elég gondot okoznak a határán levő német fegyverek más szempontok szerint fogja itélni a helyzetet, mint eddig. A továbbiakat majd a közeljövő megmutatja.

„A MUNKA” TÁRCÁJA

A MEDVE. Felvidéki vadásztörténetek.

Irta: Reminczy Károly.

(Szerző leolvasa a kaszai rádióban. A történet hőse Főster Ede zseposzlasi ügyvéd, polgármesterünk néhai édesatyja. Szerk.)

Mindössze néhány betű, mégis minden vadász vágyalma.

Olyan álom, mely a régi kárpáti vadászoknál, is ritkán teljesült. A mai generáció pedig jóformán egyetlen egy tényleg állt medvekalddal sem dicsekedhetik. Körülbelül husz-harminc év előtt azonban még elég sok medve élt az északi Kárpátokban. Elbűtelt is, hisz több óriási erdőbirtokon rendszeresen tenyésztették, óvták és kímélték az állományt. Természetesen akkor még nem létezett tervszerű erdőgazdálkodás, nem volt annyi fűrés, cellulóze gyár, faipartelep és még a nagyobb városok közvetlen közelében is óserdőszertű rengetegek, áthatolhatatlan sűrűségek nyújtottak menedéket legnagyobb vadoknak.

A cseh földbirtokreform és erdőki-sajátítások elvették a medvetenyésztők kedvét a horribilis összegeket emésztő medvevédelemtől, az erdőrendezések pedig a vadat fosztották meg nyugalmától. Így azután odáig fejlődött a dolog, hogy pl. 1930-as években már olyan statisztikát olvashattunk, mely szerint az egész, dísztelennél kimúlt csehszlovák republikában

csak 22 medvét tartottak számon. Nem-sokára el is rendelték a medvére a lötlalmat, ami helyes volt, illetve helyes lett volna, ha betartják. Amde mint minden, amit a csehek csináltak, ez a törvény is ferdén készült. Csak ránk, magyar vadászokra vonatkozott, míg a protektorátus csehek külön engedély alapján ezután is vigan puffogtatták még a fias anyamedvéket is.

(Most újra szépen van medve a Kárpátalján. De ezeket a német-nyelvi háború szoritotta le hozzánk.)

A korábbi időkben néhány érdekes medvebirtokról tudok. Olyanokról, melyek öreg vadászokkal történtek s melyekért kár lenne, ha feledésbe mennének.

Az esetek sorát a nekem olyan kedves zseposzlasiékkal kezdem. A Szepességben mindig volt medve s van még ma is. Így alig pár év előtt, őzhívas idején én is három napon át cserkésztem ott, lártam egy igen nagy medve nyomán. Most már bevallhatom abban, reménykedtem, hogy megtámad s akkor önvédelemből jogom lesz meglőni. Nem volt szerencsém, mindig csak a hűlt fekvőhelyét leltem meg. Végül is medve helyett egyik tagtársammal akadtam össze, aki hasonló utakon s hasonló ferdé gondolatokkal járta a szobánforgó erdőrezt.

A régebbi zseposzlasi medvebirtóságok különben tanujellel a még ma is mindennél fennmaradt „Medvet”, „Medveárók”, „Medveles” vagy hasonló elnevezések. Ezek egy-egy sikeres, vagy többé-kevésbé kellemesnek mondható medvekalddal emlékek.

Egy ilyen, kétségen kívül izgalmas medve-eset, melyről a Zipserei-ben hallottam, néhai Főster Ede, zseposzlasi ügyvéddel, egy nemcsak szenvedélyes vadász, de rendkívül bátor emberrel történt, talán 60 esztendővel ezelőtt Főster egy erdei birtokában akkori szokásához híven, fegyverének mindkét simacövét vastag sörrel megtöltve, egy nagyobb vágás szélén várta a vadászszerecsent. Ez hamarosan meg is jött még a kópók elbocsátása előtt egy hatalmas macsó képében, melyet pár lépésről kétkezzer vállapon lött. A medve óriási ordítással, azt sem tudva, honnét érte az áldás, bevette magát a szomszédos embermagasságú sűrűségbe, majd nagy csapkodás után, hamarosan egészen elhalgattott. A vadász a hirtelen csendől félrevetve, ahelyett, hogy bevárta volna a kuttyákat, egymaga indult a jól észlelhető vércsapáson a medve után s a terepből kiálló fatuskókon és dőlvényeken átlugorva, kereste a biztosnak hitt, értékes zsákmányt.

Nem kellett messzire lárnadnia. Az összelőtt, súlyosan sebesült medve, hamarosan észrevette egy cövekről kimagasló, utána kémlelődő vadászt a egyszerűen előtte termelt Két lábra állva, ölelő karokkal rohanta meg. Mondhatni, igen udvariatlanul. Főster azonnal a támadóra fogta fegyverét, amely azonban nem sült el, azon egyszerű oknál fogva, mert azt izgalomban elmulasztotta újratölteni.

Későbbesítő helyzetbe került. Menekülésre szoba se lehetett. Segítségre sem volt kilátás, mert úgy látszott, mint a kópók még távol voltak. Az óriási

sége, bája, kecsessége szinte kétkézszel kíváncsok a magyaros ruhák után és kevés olyan vidéket ismerünk, ahol a bolygók ezen tökéletes kvalitása úgy érvényesülne, mint a mi vidékünk bájos högyeinek.

De mindentől eltekintve, nem szabad megfeledkeznünk a lényegről, az *arvákorsultak megsegítéséről!* A magyar nemzetnek, melynek mindnyájan édes gyermekei vagyunk, a sors akaratából ma újra meg kell mutatnia, hogy ereje kifogyhatatlan ma újra meg kell mutatnia, hogy amikor szükséges, megtalálja egymást a haza minden gyermeke, a magyar nemzetnek ma ismét meg kell értenie, hogy semmi áldozat sem sok és súlyos, ha ezzel az önmaga létét és jövőjét szolgálja.

A romboló, pusztító ezüst tükör a Duna-Tisza közötti buzaföldeken még mindig tükrözik, visszfénye azonban nemcsak a vész pillanataiban segíteni siető arcokat tükrözi vissza, hanem a haza minden áldozatkész polgárának arcát is vetíti. Visszfénye ott fog tükrözni vasárnap délután az Ipartestület nagytermében is reméljük, hogy nemcsak az áldozatos szívű *MANSz* leányok arcait fogja vetíteni, hanem városunk és vidéke áldozatkész közönsége nagy tömegének nemes arcúit is.

(—ny)

Törvényes rendszabályokat

és könyörtelen büntetéseket hoz javaslatba a kormányhatóság a közéletmel szembeni kapcsolatban elkövetett visszaélések megelőzésére. A javaslat szerint, mint értesülünk szigorúan büntetni fogják azokat, akik a közéleti cikkek eladásából illetéktelen nyereséget húznak, azokat akik ilyen cikkeket felhalmoznak, valamint az élelmiszerjegyekkel üzérkedőket. Csak helyeselné tudjuk a kormányhatóság ilyen értelmi javaslatát és az ilyen természetű büntetéseimért - véleményünk szerint - évekre menő börtönbüntetés vagy internálás lehet a méltó büntetés. Helyeselné tudjuk a kormányhatóságoknak azon intézkedéseit is, hogy a közéleti cikkek árusítását a zsidókat ellátja, a hatóság ezen intézkedéseit szomorú tapasztalatok alapján volt kénytelen elrendelni. Nagyon jól tudjuk, hogy bármily súlyos büntetéseket helyeznek kilátásba ezen jól ismert bűnözőknek, a spekulációs frontot letörni teljesen nem tudjuk és a jövőben is fogunk hallani illegális "cukornagykereskedőkről" és élelmiszerárak felfedezéséről, de reméljük, hogy ezek az új törvényjavaslat szerint el is veszik méltó büntetéseiket a hazaférővel egyenjogú büntetelményeikért.

Nagyon helyesen teszi ezért bárki, ha áruhalmozást vagy illetéktelen árdárgítást az illetékes hatóságoknak tudomására hozza. Jó lesz tehát a magánraktárakat némely felzárkózni igen tisztelt érdekeltek.

medve pedig tátott szájjal, közvetlen közelben.

Nem látott más kiutat, mint a fegyver csövet a medve száján keresztül, annak torkába tolni.

S most szörnyű izgalmas és kegyetlen párharc kezdődött. A medve mellső lábával egykezett Főstert magához szorítani, míg az teljes erejével még jobban feszítette a fegyvert annak torkába. Az életre-halálra menő küzdelemben a sebesült állat laposra harapta a fegyvercsövet, karmaival lerántotta a vadász vastag bundáját, de még a bőrt és húst is. Hogy meddig birkóztak, senki sem tudja; Főstér végre gyengültni érezte a már-már kibíratatlannak tetsző ölelést és egyszerre, mint egy zsákok látta a medvét lábaihoz rognni.

Nehéz ma megmondani, hogy a hatalmas medvét az előbb kapott két lövés okozta vérvesztés, vagy a torkot roncsoló puskacső nyomása intézte-e el véglegesen. Nem vizsgálta ezt akkor senki, mert el volt itéve alaposan Főstér is. A rejtett mancsok csapásai, a nagy vérvesztés és a halatlan erőfeszítés teljesen kimerítették. Félholtan feküdt medvéje mellett, míg társai rátálatk.

Egyazon szekéren vitték be Olasziba a medvét. Itt azonban első segélyben részesült. Utána pedig még hosszú ideig nyomta a vörhízi ágat, sokáig élt és halál közt levegő. — Felépülése után azon a helyen, ahol a küzdelem lefolyt,

Kérelem a vármegye közönségéhez.

234/1941. szám.

Magyar testvéreink ezreit újra földöntölővé tette az árvíz. Újra megsemmisült ezer és ezer ember hajléka és sokévi munkájának a gyümölcse.

Számtalan szerencsétlen honfitársunk nevében fordult a Kormányzó Ur Ólomlétossága kérdő szavával a magyar társadalomhoz. Ne zárkózzunk el ez elől a kérelem elől, gondoljunk azokra, akiknek mindenük megsemmisült és akkor könnyű szívvel tudunk adakozni még akkor is, ha saját szükségleteinket kell korlátozni és saját magunktól kell valamit megvonni.

Nógrád vármegye közönsége többször bebizonyította, hogy tud áldozatokat hozni. Ma nagyobb szükség van erre, mint bármikor is volt és én bízom

abban, hogy a Kormányzó Ur szözeata most is meghallgatásra fog találni. Minden fillérrel, amit adunk erre a nemes célra, egy könnyet segítünk letörölni szenvedő testvéreink arcáról és egy téglával hozzájárulunk szerencsétlen sorsúldozott honfitársaink hajlékának felépítéséhez.

Az adományokat kérem a 15700. számú csekkzámlára befizetni. A befizetési lapok a polgármesteri hivatalokban és a közéleti előjáróságoknál rendelkezésre állanak.

Balassagyarmat, 1941 március 6.

Dr. Baross József
főispán.

A Salgótarjáni és Salgótarjáni Járási Ipartestület

folyló hó 23-án, délelőtt tartotta LV. évi rendes közgyűlést, mely a kalommal egyúttal a tisztújításokra is sor került Zsiday István, szűgyártómester, ipartestületi elnök, Dr. Figus Béla városi főjegyző, iparbiztos, dr. Vanka Lajos városi fogalmazó, iparügyi előadó és a rendőrhatalóság küldöttjeinek jelenléte nyitotta meg a közgyűlést, melyen az iparosság nagy számban jelent meg, hogy meghallgassa a testület elnökének beszámolóját az elmúlt három évről és hogy tájékozódást nyerjen a kisiparosság jelenlegi és jövőbeni komoly helyzetéről. Zsiday István ipartestületi elnök, a lelkeket is megrázó, komoly és megfontolt szavaival változta a kisiparosság jelenlegi szomorú helyzetét és összehasonlítást tett a régi hékebeli időkben élő, valamint a mostani nehéz időkkel átélt kisiparosság között. Szavaiól kicsendült a kisiparosságot féltő aggodalma és a megjelent iparosok valamennyien, mélyen érző lelkikkel hallgatva elnöküknek beszámolóját és az iparosságot érintő ügyekben tett komoly kijelentéseit. Szavait nem egyszer szakította meg tapsvihar, amikor is az iparosság ilyen módon adott kifejezést elnökének meggyőző és igazságos szavaier. Beszámolója végén percekig tartó lelkesedéssel köszöntö meg a közgyűlés elnökének szép beszámolóját és az iparosság érdekében tett kijelentéseit. A közgyűlés az elnök beszámoló után egyhanguan elfogadta a közgyűlés elé terjesztett 1940. évi zárszámadást, vagyonmérleget és az 1941. évi költségvetési iránymutatást. Ezeknek elfogadása után a lemondó tisztikart, de különösen Zsiday István volt elnököt, hatalmas lelkesedéssel üdvözölte a közgyűlés és egyhanguan követelte, hogy minden választás nélkül ismét Zsiday István legyen az elnök, hogy továbbra is az ő kezébe

tehesse le sorsát a kisiparosság. Az egyöntúli akaratot és lelkesedést Dr. Figus Béla iparbiztos szakította félbe szavaival, melyekkel közölte, hogy az előírt törvények az egyhangú választást, az elnök és alelnökökre vonatkozóan tiltják és kérte az iparosságot, hogy a törvénynek megfelelően titkos szavazással válasszák meg az új elnököt és az új alelnököket. Az iparosság megnyugodva fogadta az iparbiztos eme kijelentését és a volt elnök iránti szeretetnek tanújelét adta azzal, hogy a szavazásra jogosult 120 szavazó közül 119:1 arányban ismét elnökévé választotta Zsiday István szűgyártó mestert. A szavazatok kihirdetése után a terembelepő elnököt meleg lelkesedéssel és mélylépés szeretettel fogadta a közgyűlés, majd amikor dr. Figus Béla iparbiztos, meleg és közvetlen szavaival ismét Zsiday István kezébe adta át az iparosság vezetését, hosszú percekig tartó lelkesedéssel üdvözölték. Zsiday István a megválasztását meleg szavakkal köszönte meg a közgyűlésnek és ígéretet tett arra, hogy továbbra is becsületesen fogja intézni a kisiparosság sorsát, de kérte a kisiparosokat, hogy nehez munkájában támogassák őt, úgy mint az elmúlt években. A közgyűlés az alelnökök egyhangú választásával is tanújelét adta annak, hogy a volt elnökség tagjainak munkájával teljesen egyetért és továbbra is bizalmával kitünteti őket s így ismét Palay Lajos asztalosmestert, Po'dermann Béla kisterenyéi szabómestert és Simon Aladár asztalosmestert választotta alelnököknek. A közgyűlés az ipartestület előjáróságát, az ipartestületi elnököt, a különböző vizsgáztatóbizottsági tagokat majdnem ugyanazokkal a személyekkel töltötte be, akik az elmúlt években munkálkodtak az iparosság érdekében. Az ipartestület ügye-

Műszaki vállalat keres
1941. évi április hó 1-ére
Rádió műszerész, műszerész tanonc
és kezdő gép és gyorsíró.
Jelentkezni lehet:
SINGER GYULA, Salgótarján
Fő-utca 23. szám

szévé ismét, az iparosság előtt közszere-
tetben álló dr. Varga Kálmán ny. városi
tisztifőügyész választotta meg egyhangu-
lag a közgyűlés.

Népművelés a bányánál.

Március 2-án, vasárnap tartották meg a bányakaszinó disztermében a hetedik népművelő kultúrét. Bámolatos már a kultúrsozom, a tudás utáni vágyakozás, mely a nívós kultúresték iránt mindinkább megnyilvánul. A terem már nem képes befogadni az érdeklődők tömegét a rendező bizottságnak komoly gondolatokat okoz a nagyszámban érkező munkástömeg elhelyezése. A vasárnapi kultúrétet a bányaszalonzenekar Schubert: A tenger c. és E. Mario: Santa Lucia Luntana (bápolyi dal) c. fűlbemászó, bájos művekkel nyitotta meg. Utána a kultúresték szorgalmasan látogató hallgatóiból előadótól előlépett Pinter Rezsőné, csengő mezosopránjával magyar dalokat énekelt dicsáretre méltó, szép hangzónesszel, Harmath Árpád stílusos zongorakísérete mellett. Hosszu és ismétlésre hívó tans jutalmazta Pinteré első szánpróbalgatását. Kollay Imre intéző, a Balassa Bálint Társaság érdemes elnöke a biztosításokról tartott átfogó s minden ágazatot felölő szakelőadást. Tanulmánya mindvégig lekötötte a hallgatóság figyelmét. A komoly tárgyú előadást követte Angyal B. Öreg levelete és öt társának rövid humoreszkje a falusi vályogvölgy cigányok bandája alakulásáról. A közönség állandó, jóízű kacagás kísérte egyes alakításukat. Meleg érdeklődés kísérte a pódiumra k. Kraft Aladár bányatitkár, aki "Találkoztam Führer ur Fikossával" című, a katonaleltől vett humoros és mégis a lelkekben mélyen szántó ebesztést, közismert kiváló előadásában olvasta fel állandó tetszésnyilvánítások mellett. A műsort Strauss János: Egyveleg a Cigánybárból! c. örökség zeneműve bányazenekar nagyszerű előadásában zárta be. A műsorszakmokat ezután is a farsadhatatlan Blánár Sándor tanító-igazgató részletes oktatással vezette be.

Iparművészeti és Lakberendezési üzletet nyitottam. Kérem a t. közönség szíves támogatását. Tisztelettel: Endrey Lászlóné, Fő-u. 3.

tablát állítottat, mely évtizedeken át "memoriam mori"-ként szolgált az ottani vadásztársadalomnak.

Majdnem hasonlóan súlyos helyzetbe került egy medvével szemben K. Károly barátom, aki az iglői híres vadászok között is az első közt tartozik. Ennek a vadásztársamnak jól ismert sajtásága, hogy ha bajt vadászatban kopóit állóra csabolni hallja, legyen az akármilyen távoltságban és akármilyen meredek hegycsúcs gerincén, fegyvere kivételével minden cölörökjé elhanyva, óriási rohammal megy neki a megszorított kannak, hogy oldalába erőssze holtbiztosan találó golyóját. Hogy el tudjuk képzelni a nála ilyenkor szokásos tempót, ismerni kellene barátom személyesen. Még pedig közelebből. Mert erről a nyugodt, lassu bevezű és mindig megfontolt, majdnem 60 éves emberről csak azután lehet elhinni, hogy milyen hihetetlen erőteljesítményekre képes, ha szenvedélye fűti.

Van is tróféja, három nagy falra való. Egyik külön a másiknál. Nem is mulasztom el soba, akárhányszor kerülök is Igóra, hogy vadászemlékét újra meg ne csodáljam. És ennek az irigyléremelő győteménynek is a legjelentősebb dísze egy hatalmas kitömött medve, melynek torkán a halálos roncsoló lövést, jellegzetes volta miatt meg sem kísérelte a preparátor eltüntetni.

Ennek a medvének igen kritikus körülmények között történt elejtését igyekszem most elmesélni.

Barátom néhány társával 1924 szeptember 8-án belhatalfalvi területén, egy adhoc vadászatot rendezett. Mint ilyen hirtelen elhatározott és kelletlen elő nem készített alkalmakkor mindig történni szokott, sem a vadort, sem pedig megfelelő embereket nem lehetett előkeríteni. Nem is maradt más hátra, minthogy a vadászok közül az egyik kockázata esélyeit és menjen le a kopókál a meghajlandó völgybe. Ezt a halatlan és farszító feladatot K. vállalta magára, remélve, hogy még sikerül azért idejében megszokott állására visszatérnie. Nem így lett, a szabadujkra bocsájtott kuttyák azonnal éktelen csaholásra kezdtek. Hangjuk azonban nem a disznó vagy tehén megállításakor jól ismert hangskálára volt jellemző, hanem attól teljesen eltérő színezetű. Volt abban düh és valami felőls is. E mellett az üldözés irama sem volt a megszokott. Inkább lassu és egyenletesen távolodónak tűnt fel. Az olyan gyakorlott vadász, mint az én barátom, ebből azonnal sejtette, hogy rövidesen élete első medvéjével kerül majd szembe. És ha, mint fentebb írtam, már disznó esetén is hihetetlen dolgokat vitt végbe, elképzelhető, hogy most medvét sejtve, milyen szörnyű iramban rohant a folyton emelkedő kacakaringós erdei csapásra a viaskodók elé, azok újat állítani.

Elkéselt. A négy tacsoktól szorongatott vad egyetlen másodperccel előtte vágott át a gerincvelőre s ő már csak az

utolsó csaholó kuttyát láthatta átvillanni. De legalább az átvágás helyén hagyott nyomokból végre kétségtelenül megbizonyosodhatott, hogy tényleg medvről van szó.

Nem kis dolog, ha valakinek élete legfőbb vágya, már-már beteljesülőben, önhibáján kívül előállott, egyetlen szempillantásnyi idővesztés miatt megveszendőbe.

Nem is nyugodott bele. Nem olyan ember az én barátom. Amit neki Diana felkínált, azt ő kibarcolja. Ha törik, ha szakad. És meg az előbbinél is nagyobb tempóval vette magát hanyat homlok a sűrűn keresztűl, a bangos farsaság után. Futott, rohant, nem úgy, ahogy csak lehet, hanem úgy, ahogy már ember nem bírhatja. Tartott pedig ez a fogócska vagy háromnegyed órán keresztül. Néha már csak alig pár száz lépés volt közt és szíve vágya közt. Többször azt hitte, hamarosan lövése kerül a sor, de a macsó újra és újra tért nyert.

Végül már K. sem bírta tovább az embe feletti, szívet-tüdőt gyilkoló hajszát. Félholtan, teljesen kimerülten rogyott össze egy magas aljnövésű szálerdőben. Szentül meg volt róla győződve, hogy egyszerűen mikorra vége nemcsak a medvének és minden vadászatnak, hanem a szép életnek is. Úgy érezte, ültött az ültől órája, mert egyetlen tagját sem volt képes megmozdítani.

(Folyt. köv.)

Hírek és különfélek

Mibe kerül a láрма?

Mostanában olvastam, hogy egy angol statisztikus szerint, Angliának évenként százmillió fontjába kerül a láрма. Ez a megállapítás, persze minket is meglop, mert a lármától eddig csak ezt tudtuk, hogy kiálhatatlan, sőt néha elviselhetetlen, de hogy pénzbe is kerülne, arról eddig nem hallottunk. Az angol statisztikus azonban igazra lebet, mert orvosi és szociográfiai megfigyelésekre alapítja számítását és ezek a megfigyelések azt mutatják ki, hogy a láрма bajlamosa tesz bizonyos betegségekre, sőt ki is vált egyes megbetegedéseket, csökkenti a munkaképességet és károsan befolyásolja a munkateljesítmény értékét. Ezekkel az adatokkal laikus módra vitába szállni nem lehet, csak elfogadni azt a megállapítást, hogy azok a károk, amelyek a lármát ilyen módon okoz, pénzre átszámítva igen csinos összegességet tesznek ki évente. Viktor Hugoról olvastuk, hogy nagyon irítozott a zenétől s egy ízben a legelőtésebb lármának nevezte. Mit szólna a francia költőfejedelm most erre a statisztikai megállapításra?

Anélkül, hogy ezt az értékelő statisztikai adatot ismertük volna, már eddig is szívünkkel győződöttük a lármát mindannyian és alig hiszem, hogy az a nemzetgazdasági kár, amelyet rovására írunk, még fokozható ellenszenvünkkel. A láрма a modern civilizáció átká és ha a civilizáció egyébként csupa áldást jelentene, akkor is elég volna ez a melléktermék, hogy igen sokszor visszavágódjunk olyan időkben, amelyekben kevesebb volt a technikai áldás, de több a csend.

Ha kissé gondolkozunk, rá kell dőbenünk, hogy a mai városi ember s főleg persze a nagyvárosi, szinte állandó lármában él. Még éjszakai nyugalmanak partitit is úgy ostromolja a külső láрма szüntelen hullámvérse, mint szigetlet a nyugtalan tengerár. Ezért vagyunk mi városi emberek, fáradtak, idegesek, kedvetlenek, ezért tudunk oly hamar magunkhoz térni, lefelfrissülni, ha egyszerűen sikerül megszökünk az örökös zajból valahová, ahol végre csend van. De ha erre gondolunk, akkor úgy látszik, mégsem kell orvosnak vagy szociografusnak lennünk, hogy a láрма kártékony hatását megállapíthassuk, lemérhessük, mert minden statisztika nélkül is kiszámíthatjuk, mennyi kárt tesz bennünk, magunkban is annak a lármacocnának dübörgése, amelyben az életünket leléjük, mennyivel egészségesebbek és munkateljesítményben bennünket felülmúlók a falusiak, akiket az áldott, jóságos csend ringat karjaiban.

(—y—n—)

NEMZETVÉDELMI KERESZT KÉRELMEZÉSE.

A Vármegyei Vitézi Szék házában, Balassagyarmaton (Nádor-u. 2. sz.) földszint 5. ajtószám alatt Nógrád vármegye „Nemzetvédelmi Munkabizottsága” a mai pappal működését megkezdte.

Mindazon magyar állampolgárok, akik a világháború után az 1918 és 1919. évi forradalmak idején és a későbbi éveken irredenta mozgalmakban tevékeny részt vettek, tájékozódás és igényjogosultság elbírálása végett forduljanak a lent említett nemzetvédelmi munkacsoport elnökségéhez.

Figyelem. F. hó 15. és 16-án Orsz. Asztali Tenisz verseny lesz városunkban a Hirschgyári csapat meghívására: **A versenyen eredményes egyéni és párosversenyzők. Fogadjuk őket szeretettel!**

Okmányokkal rendelkező

keresetény hölgyek és urak taggyűlése céljaira fix fizetéssel és magas jutalékkal

alkalmazást

nyerhetnek

Jelentkezés: SALGÓTARJÁN,

PÓ-ÚTCA 25.

A Pénzügyi Államok Biztosítási Intézet Salgótarjáni Főigazgatósága a Salgótarjáni Népközségi elnökség.

Hússzezeren felül.

Az egykori néháyszáz lakosu, kegyeretlen Tarjánnak a legutóbbi népszámlálás szerint 20.326 lakosa van.

A lakosság száma:

1910 ben 13.746,
1920-ban 15.213,
1930-ban 16.980,
1940-ben 20.326.

A trianonnal „halálraítélnek” mondott Salgótarján városa a lükteő, a szorgalmas munkának a képét mutatta mindig Nemcsak munkát kereső szegény emberek telepedtek itt le, de nagyszámú szaporodott a hivatalnok-osztály is, az új hivatalok révén.

A házak mintba a földből nőttek volna ki.

A vállalatok lakásépítő politikája mellett a magánosok lakásépítési törekvése szinte páratlan volt. Városi, iparvállalati és pénzintézeti kölcsönök segítségével százával épültek fel az új házak, sokszor bizony a város külső fejlődésének rovására is.

A gyermekszaporodás különösen a legszegényebb néposztálynál nagy. A jobb módúak mintha a nehéz közgazdasági helyzetben a gyermekáldás fékezésével akarnának a szociális bajokon segíteni.

A városi közigazgatás sokirányú és nagytömegű munkájának a megnövekedése is mutatja a népesség állandó szaporodását.

A most lefolytatott népszámlálás is katalmas és felelősségteljes munkát rótt a város polgármesteri hivatalára és a népszámlálást végző biztosokra, akiknek sok helyen a tudatlansággal, a közönyvel, sőt a rosszakarattal kellett megküzdeniük.

Nem közömbös ma nemzetpolitikai szempontból, hogy városaink, falvaink népessége szaporodik-e, vagy fog!

Faji fenmaradásunk, megerősödésünk, forog kockán!

Ebből a szempontból nézzük mi most a múlt hóban lefolytatott népszámlálást, melynek eredménye Salgótarján város közönségét — a nehéz viszonyok ellenére is — örömmel kell, hogy eltöltsse!

ÉLETTÉR.

Uton-utfélen, újra meg újra felvöldek talán napjainkban még gyakrabban, mint felbukkanása idején az a kérdés, hogy a divatos életér szó számos eltérő értelmezése közül melyik bát az igazi? Erre már azért is nehéz felelni, mert a német Raum szóból fordított tőr szó — ellentétben világos és egyértelmű terület és hely szavainkkal — többértelmű és így félrevezető. De ha életér alatt a megélhetés szükséges helyét, területét értjük is, akkor is csak úgy állapíthatjuk meg, mi egy nemzet vagy egy állam élettere, ha előbb tudjuk, mi a nemzetet alkotó egyének élettere?

Az ember, az egyén élettere a terület, amelyen él, tartózkodik, dolgozik. De munkamegosztásos társadalmunkban senki sem fedezi minden szükségletét csupán erről a területéről, hanem közvetve vagy közvetlenül — csaknem — az egész világról. Azt mondhatnók tehát: az ember élettere az egész világ.

Igaz, hogy az embernek az egyik országból több, értékesebb jószágra van szüksége, mint a másikból, de a csekélyebb mennyiségű javak is nélkülözhetetlenek lehetnek. A szükségesek változnak is, egyre új javak kellenek, eddig elhanyagolt területek életterét válthatnak. Gondoljunk csak az olaj, a kauscuk, a rádium lelőhelyeire. Továbbá az embereknek, hogy vásárolhassanak, el is kell adniuk tehát piacai is életterükbe számítanak. A javakat szállítani kell, az a terület tehát, amelyen az árukat át kell haladnia, szintén élettere a vásárlóknak és az eladóknak.

Még nehezebb persze az életteret a közösség szempontjából meghatározni. Itt a politika is közrehat a fogalmazás sűrű változásaiban. A németek például nem is olyan régén a Baltikumot még erősen életterüknek tekintették! A németek balti küldetésének roppant gazdag az irodalma. Az angol izolacionisták szerint csupán a brit birodalom élettere, a közvélemény és a kormány szerint azonban Európa is, legalább a Rajnáig.

De az életér szót a politikában faji, nyelvi, kulturális, történelmi értelemben is használják. Politikások, publicisták életternek nevezik azokat az országokat is, amelyekben rokonnyelvű nép él, amely valaha az ő államuk uralma alatt állt, vagy amelyre nemzetük kultúrát gyakorolt. Végül életternek mondhatnak olyan területeket is, amelyekre szerintük a jövőben lesz szükség a szaporodó lakosság szempontjából.

Ennyiből is látható, hogy a világot ilyen bizonytalan értelmű fogalom jegyében rendeznek újja, ez nyugalmat, állandóságot nem teremthet. Az lehet, hogy A. ország fontosabb B. ország lakosainak, mint C. országéinak. Ez azonban csak akkor bizonyítható, ha B. ország lakosai — önként, nem pedig azért, mert kormányuk más ország felé ezt nem enged meg — A. országával nagyobb formát bonyolítanak le, mint C. ország lakosai. B. ország kormányza tehát annál több okkal követelheti, hogy polgárai gazdasági és kulturális összeköttetéseit senki se zavarja, ők más ország lakosaival szemben hátrányos elbánásban ne részesüljenek.

Aki azonban az életér jogcímén egy másik országban előjogokat követel, azt bizonyítja, hogy e másik ország az ő polgárainak csak kevésbé fontos élettere, mert különben a két ország lakóinak természetesen érdekössége jogegyenlőség mellett is kellően érvényesülne. Aki pedig az erőre hivatkozva jelöl ki más országokat nemzete vagy faja életterének, az a kérdést a megvitatás kereteiből kiemeli. Vele szemben a kis nemzetek sem annyira a szellem erőfeszítéseivel, mint anyagi erejük megfeszítésével és a kis nemzetek közös sorsának felismerésével bizonyíthatják csak be, hogy az életér kérdését csak kölcsönösség és a jogegyenlőség jegyében lehet megoldani. (—any—)

Pályázati hirdetés.

A Salgótarjáni Róm. Kath. Olvasókör a lemondás folytán megüresedett kezelői állásra pályázatot hirdet. A feltételek a Főplébánia hivatalban tudhatók meg. A pályázati kérelmek is ide nyújthatók be 1940 március 18-án déli 12 óráig. Csak azon róm. kath. vallású pályázati kérelme vétetik figyelembe, kik mindazon okmányokkal rendelkeznek, melyek a pénzügyigazgatósághoz benyújtandó italmérési engedély átírásához szükségesek.

Az Acélgári Olvasó Egyet diszterében március 22-én este 8 órai kezdettel nagybőjtő MŰSOROS KULTUR-EST lesz, melynek keretében országos nevű előadók fognak szerepelni.

A m. kir. Orsz. Légvédelmi Parancsnokság figyelmeztetése.

(Légoltalmi anyagokkal és eszközökkel ellátott visszaélések.)

A közelmúltban kiadott 81.800, 83.800 és 83.801-es honvédelmi miniszteri rendeletik intézkedései szerint ez év közepéig az ország egész területén végre kell hajtani a kijelölt területeken fekvő lakóházak és házcsoporthoz légoltalmának megszervezését. Az előírt légoltalmi munkákat kapcsán nemcsak a lakóházak szükségeltetői kell elkészíteni, de a kötelezett ingatlanulajdonosoknak igen sokféle anyagokat és eszközöket (óvóhely-felvezetési tárgyakat, egészségügyi anyagokat, kiegészítőket és olóeszközöket, elsőorvosi anyagokat stb.) kell beszerezniük. Ugyanígy beszerzési kötelezettség hárul még ez év folyamán az u. n. II. légoltalmi csoportba sorolt épületek és vagyontárgyak tulajdonosaira, illetve légoltalmi vezetőire is. Az illetékes hatóságokhoz érkezett sorozatos feljelentésekből megállapítható, hogy a légoltalmi rendelkezéseket lelkiismeretlen egyének visszaélésekre használják fel és a honvédelmi miniszter rendeleteire való hivatkozással értéktelen anyagokat tömegesen bocsátanak meg nem engedett áron forgalomba. A honvédelmi miniszter ezután is felhívja az érdekeltek figyelmét arra, hogy az előírt anyagok előállítás és kereskedelmi forgalma ellenőrzés alatt áll. Csak olyan cégek szabad a légoltalmi cikkekkel kereskedni, amelyeknek erre külön engedély van és csak a honvédelmi miniszter által engedélyezett eszközöket és anyagokat szabad forgalomba hozni. Az engedélyezett számát, vagy a légoltalmi anyag csomagolását, vagy magán az eszközön (pl. oltószereken) fel kell tüntetni. A honvédelmi miniszter irányítása alatt álló Légoltalmi Közlemények című folyóiratban az érdekeltek mind az engedélyezett cégeket, mind a légoltalmi célra megfelelőnek talált eszközöket és anyagok felsorolását állandóan megtalálhatják. Magát károsítja meg az, aki nem tanult kellő óvatosságot a beszerzésnél, mert értéktelen anyagokat és eszközöket az ellenőrző hatóságok elfogadni nem fognak.

Ezzel hívja fel a honvédelmi miniszter a beszerzésre kötelezett ingatlanulajdonosok figyelmét arra is, hogy a légoltalmi célra szükséges eszközök és anyagok országos szükségletét biztosítani tudta ugyan, de ha mindenki a határidő lejártá előtti utolsó bétro hagyja a beszerzést, a kereskedelmet és ipart a megrendelések oly tömege fogja elárasztani, amelynek azok elegendő tenni természetülről nem tudhatnak. Azok tehát, akik a késő időpontra halasztott beszerzés miatt nem tudták lakóházaikat az előírt módon felszerelni, a büntető felelősség alól nem mentesülnek.

Félpohár
vizben vegyük be az
ASPIRIN
tablettákat

Igy hamarabb jutnak a szervezetbe és gyorsabban fejthetik ki kitűnő hatásukat fájdalom és megfű ellen.

Két házhely (egyik bekerítve), hozzá 96 fából álló lajgyümlőcsővel, cca 1400 — 61 összterülettel az idegben eladó. — Cim: Sándor Dező Salgótarján, Fűrdő-utca.

Nagybőjtő lelkigyakorlat a Ferenccs plebánián. A lelkigyakorlatos szentbeszédet P. Könyg Kelemen főleiki ferences plébános tartja. A lelkigyakorlatos szentbeszéd március 13, 14 és 15-én minden nap este 6 órakor lesznek. Március 14-én, pénteken este 8 órakor külön konferencia beszéd lesz a Kulturházban a leányifjúságnak és az asszonyoknak. Március 15-én, szombaton reggel 7 órakor ezeknek közös szentáldozása. Március 15-én, szombaton este 8 órakor a templomban külön konferencia beszéd a legényeknek és a férfiaknak. Március 16-án, vasárnap d. e. 10 órakor a lelkigyakorlatot befejező szentbeszéd, közös szentáldozással, utána pápai áldás.

Nyíltér.

Tudomásunkra jutott, hogy személyekkel kapcsolatban bizonyos egyének nagymennyiségű élelmiszer-készletek felhalmozását és elrejtését tartalmazó, különböző híreszteléseket terjesztenek.

Kijelentjük, hogy mindezen híresztelések teljesen alaptalan és kétségtelenül rosszakaratú kóhomonányok és elvárjuk ezen rágalmozó állítások terjesztőitől azt, hogy magukat megnevezzék és így alkalmunk legyen arra, hogy őket rágalmozó állításaik miatt a bíróság előtt felelősségre vonhassuk.

Salgótarján, 1941. évi március hó 7. **Friedmann Testvérek** ruhakereskedők.

*E rovat alatt közöltékért felelősséget nem vállal a Szerk.

SPORT

Fáj a feje, foga, háta?
Rhenmás, vagy influenza bántja?

„SZÜCS tabletta” az
orvossága. Kapható:

SZÜCS RÓBERT

„Magyar Korona” gyógyszerüzében
SALGÓTARJÁN.

Kereskedelmi iskola Baján. A vallás és közoktatásiügyi minisztérium hozzájárult ahhoz, hogy Baján kereskedelmi iskolát építsenek. A modern, több emeletes iskolaépület tervpályázatát már kiírták és építkezés költségei kb. 600 ezer pengőöt tesznek ki.

Félfaru utazási kedvezmény a mezőgazdasági kiállításra. A kereskedelmi minisztérium az OMGE kérésére engedélyezte a március 29. — április 6. napjain tartandó országos mezőgazdasági kiállítás megtekintésére felutazó közönség részére a szokásos 50 százalékos kedvezményt az államvasutakon és a kezelésben levő helyierdekű vasutakon. A kedvezményes utazásra jogosító igazolvány ára a MÁV és az összes többi közlekedési társulatok vonalaira szólóan egységesen 130 pengő. Az igazolványt ennek az összegnek postabélyegeken való beküldése esetén, az igénybevevő nevének és a kiinduló állomásnak a közlése mellett, az országos mezőgazdasági kiállítás rendezőbizottságától (Budapest, IX., Köztelék u. 8.) lehet igényelni, de beszerezhető az igazolványos utazási iratok, hirdapallatok nagyobb közlések előjárósága, gazdasági egyesületek, gazdakörök, szövetkezetek és egyéb intézmények útján is, amelyek az igazolványok árusítására megbízást kapnak. A MÁVUT autobuszjáratokon 26—30 százalékos a kedvezmény, az igazolványon részletezett feltételek mellett.

A földmívelésügyi miniszter a részgazdálkodásról biztositásért. Bántli. Diniel báró földmívelésügyi miniszter a szőlősgazdák részére szőlőpermetezés céljából kiszolgáltatható részgazdálkodási kár. holdanként 16 kilóban állapította meg. A rendelkezésre álló készletekre való tekintettel ennél több részgazdálkodás a szőlősgazdák idén nem számíthatnak. Sikert a földmívelésügyi minisztériumnak ezenkívül nagybölgységi részmozgató gyártását is biztosítani és így lehetővé tenni kár. holdanként 5 kiló részmozgató felhasználást. Egyidejűleg nagyarányú akciót bonyolítanak a szőlősgazdák porozókészülékekkel való ellátása érdekében. A részmozgató gyártásával megbízott vállalat köteles 20.000 darab Furkés-rendszerű porozókészüléket a szőlősgazdák között ingyen szétosztani. A készülékek a helyi községek előjárósági kapiák meg és ezek kötelesek gondoskodni arról, hogy a helyi községek tagjai a porozókészüléket felváltva használhassák. Gondoskodás történt arról is hogy megfelelő mennyiségű cinkgátló aljón rendelkezésre azoknak a gazdáknak, akik ezt a védekezőszert igénybe kívánják venni. A cinkgátló négy százalékos oldata a harmadik és negyedik permetezésnél kielégítő eredménnyel használható és alkalmas a részgazdálkodásra. A részgazdálkodás és a részmozgató csak utalvány ellenében lehet majd beszerezni. A földmívelésügyi miniszter a gyümölcspermetezés céljára is biztosított részgazdálkodásról erre a célra szolgáló utalványok szétosztására a Gyümölcstermelők Országos Egyesülete útján már megkezdődött.

Szabályozták a sajt minőségét. A földmívelésügyi miniszter rendelettel szabályozta a sajt minőségét és forgalombahozatalt. Négyféle minőséget állapított meg, tejszinsajt, kővér sajt, félkővér sajt, sovány sajt néven és ezekre egyenként meghatározta a legnagyobb megengedhető víztartalmat. A sajt minőségét illetően a rendelet olyan jelzéseket tesz közzé, amelyek alapján az ellenőrző községek és a fogyasztók könnyen tájékozódhatnak. Ezenkívül a sajt készítéséhez felhasznált tej eredetét is fel kell tüntetni.

Fokozódott az olaszországi rizs behozatal. Értesülünk szerint a rizs ellátás további javulásra van kilátás, mert napokban új nagy rizszállítmány érkezett Olaszországból. Ezutal carollina rizs érkezett eredeti kilogramos csomagolásban. A szállítmány részben a vidéki géceponatok részére máris megkezdtek.

Az SBTC pontot hozott Csepelről, A SSE nem birt itthon a LaFC-cal.

A tavaszi bajnokság második fordulóján az SBTC Csepelen mérkőzött a WMFC-vel. Megítéltőlódott az ősi 1:1 arányú döntetlen, amivel még akkor is meg lettünk volna elégedve, ha tartalékok nélkül játszott volna az SBTC. (Hiányzott Takács IV. és Trenka) Így egye-

nesen örülhetünk az eredménynek. 11-es rugni azonban már megtanulhatna valaki.

Féldőben Borsányi góljával az SBTC vezetett 1:0-ra, amit a WMFC a II. féldő 18 percében Szabó (kapus) 11-esével egyenlített ki.

Lampart—SSE 2:1 (0:1)

SSE pálya.

600 néző.

Vezette: Várszegi.

A Lampart megjelenése Tomcsok-val, Baranyaival és fekete-fehér csikos mezben az SBTC-re emlékeztet.

Igy áll fel a két csapat:
Lampart: Berkesi, Nádas — Stark, Szenes, Szomolányi — Baranyai, Bihari, Kisalag, Zimonyi, Tolvaj.

SSE: Klincsek, Sümei, Vécsei, — Kleiban, Takács, Mester, — Tadic, Kovács, Szabó I., Trubiánszky, V. Majoros.

Az első féldő a SSE-t, helyzete is adódik, de gól csak a 38. percben esik. Szabó ártatlannak látszó feje a 16-on belül pattan, Trubiánszky váratlanul góba fejei 0:1.

A II. féldő első perceiben még a SSE támad, de aztán technikásabb játékkal a pesti csapat fölénybe állandósul. A 9. percben Tolvaj egyenlített 1:1. A 19. percben Takács menti meg a kaput Zimonyi gólbataró lövéseitől, majd két szöglet kelt vesélyt Erik a LaFC győztes gója. A 23. percben Klincsek Bihari fejéhez üti a labdát. Szabadrugás. A SSE sorfalat áll, de Tolvaj lapos lövése mégis utat talál a hálóba 2:1.

Tadic szép lövése és egy szöglet

még az esemény a mérkőzés utolsó perceiben. Szögletarány 4:3 a LaFC javára.

Az első féldőben kiegyensúlyozott játék folyt. A II. féldőre azonban a sár és a LaFC a SSE erejét kivette s ekkor a pesti csapat fölénybe került.

A SSE két szélsőjén nagyon látszott hogy tartalékok. Kovács nagyon cizráta a játékok, Szabó I. jobb szokott lenni. Trubiánszky okosan és szorgalmasan játszott. A fedeztető jó volt, különösen Mohácsi. Fáradhatatlanul küzdött és mikor láta, hogy a csatároknak nem megy, még kapura is lövöldözött.

A védelemben Sümei volt jobb. Klincsek sportszerűen viselkedésének keltő, de legalább is egy pont lett az ára.

HOLNAP

első mérkőzését játssza itthon az SBTC. Ellenfele a Kispeszt. Összei 6:1-re kikapott az SBTC, tehát van mit törleszteni.

A SSE Kassán mérkőzik a KAC-al. Döntetlen jósolunk.

Kereskedők figyelmébe!!!

A m. kir. Kereskedelmi Hivatal Kirendeltsége felhívja mindazok figyelmét, akiknek a zár alá vett cikkekre bejelentési kötelezettségük keletkezett, a Budapesti Közlöny 1941 évi 15. számában megjelent, a m. kir. Iparügyi Minisztérium 2000/1941. sz. rendeletről. A rendelet értelmében, akinek a zár alá vett valamely cikkre vonatkozóan bejelentési kötelezettsége keletkezett, ez a kötelezettség fennmarad, — tehát a következő hónapokban is bejelentést kell tennie mindaddig, amíg az illető cikkből készlete van, — tekintet nélkül arra, hogy a készlet a megjelölt mennyiséget elérte vagy sem.

Akinek pedig a jelen rendelet mellékleteiben említett és zár alá nem vett valamely anyagra (cikkre) vonatkozóan keletkezett bejelentési kötelezettsége, bejelentést kell tennie arra a hónapra vonatkozóan is, amelynek utolsó napján készlete első ízben nem éri el a mellékletben meghatározott mennyiséget. Bejelentést a bejelentő lapokon 2 példányban (fehér és piros) kell megtenni. A bejelentő lapokat a m. kir. Kereskedelmi Hivatalnak, Budapest V. Széchenyi Raktár 6 IX/3 csoport címére választóberékkal el kell juttatni oly módon, hogy a hónap utolsó napján meglegő készlet a következő hónap 7. napjának déli 12 óráig a bejelentő hivatalnál legyen.

A bejelentő lapok a m. kir. Kereskedelmi Hivatal Kirendeltségénél igényelhetők. A bejelentés elmulasztása a 990/1939 M. E. sz. rendelet 7. §-a alapján büntetést von maga után.

MEGHÍVÓ

A Salgótarjáni Kaszinó folyó évi március hó 15-én este fél 7 órakor Karancs-utcai sajtó helyiségében tartandó évi rendes közgyűlésére

TÁRGYSZOROZAT:

1. Előki megnyitót.
2. Igazgatói jelentés.
3. Pénztáros és számvizsgáló bizottság jelentése.
4. Megüresedett tisztségek betöltése.
5. Esztendősi Indulványok.

Salgótarján, 1941 február 28-án.
Korompay Lajos elnök.

Igen sokoldalú, bőséges anyagú lesz a jubilaris mezőgazdasági kiállítás.

A mezőgazdasági kiállítás rendezőbizottsága gyűlése.

Az országos mezőgazdasági kiállítás és tenyészállatvásár rendezőbizottsága vitte Telesi Béla gróf főispán elnökletével gyűlést tartott, amelyen Konkoly Thege Sándor dr. főtitkár számolt be a közeljövőben megnyitandó kiállítás és 50. tenyész állatvásár előkészítő munkálatairól, az egyes csoportok anyagáról, valamint a városi forgalom és a látogatottság várható kedvező kilátásairól.

Vitéz Telesi Béla gróf elnök örömmel közölte, hogy a Kormányzó ur főfelmértésére, aki a világháború óta minden kiállítás megátogatott, máris kiállításba helyezte, hogy az idei kiállítást is megtegyék látogatásával és a jubileum alkalmából a legkiemelkedőbb tenyészési

Starján m. város polgármesterei hivatalától 2374/1941.

Családfejtartó, karpaszományszelet, papi és papírlóti kedvezmény iránti kérelmek benyújtása.

Felhívás.

Felhívom mindazon 1918, 1919 és 1920. születési évfolyamba tartozó állítás-köteleseket, akik a folyó év április havában megtartandó főszorozáson kerülnek állításra, valamint az 1901—1917. születési évfolyamuk közül mindazokat, akik még szorozáson nem voltak, s a f. év április hónap megtartandó főszorozáson kerülnek bemutatásra, hogy családfenntartói karpaszományszelet engedélyezési, papi és papírlóti kedvezmény elnyerése iránti kérvényeket már most készítsék elő a adák be f. év március hó 31-ig a városi katonai ügyosztályhoz (városbáza I. emelet 15.) Felvilágosításért, utbalgiztatásért ugyanide forduljanak.

Salgótarján, 1941. február 19.

A polgármester helyett: Csirbész
ad. a. ügyd.

eredmények jutalmazására állami díj tiszteletdíjjal adományoz. A rendezőbizottság nagy örömmel és hálás köszönettel fogadta ezt a bejelentést. Majd az előző közölte, hogy a jubileum alkalmából emlékéremmel tüntetik ki azokat a tenyész-tőkeket, akik már a világháború előtt rendezett tenyészállatvásárokon is résztvettek és az újabb kiállításokon rendszeresen és eredményesen szerepelnek.

A rendezőbizottság örömmel vette tudomásul, hogy a kiállítás előkészítései a rendkívüli viszonyok ellenére zavartalanul folynak és az összes csoportokban olyan bőséges anyagot jelentettek be, amely az összes kiállítási istállók férőhelyeit és a csarnokokat mind meg fogja tölti, bár újabb nagyméretű kiállítási csarnokok és istállók épültek, sőt egyes állatcsoportokban a bejelentett létszámot lényegesen csökkenteni kellett.

A tenyészállatcsoport ezidén is a kiállítás sulypontja, ennek keretében mintegy 5000 kiváló minőségű és nagyrészt tenyészállat fogja képviselni a megnevezett ország telet allattenyésztését. Az előbbieket után itélve, a jelentős vásárlási kedvezményekkel ellátott eladási forgalomra lehet számítani. A mangajcsarterek részére épült új kiállítási istállók az eddigieknél sokkal több állatnak tenyésztés bemutatását teszik lehetővé. A nagyszabású új baromfiköltési csarnokban pedig az állatok létszámának emelése mellett az oktató rész növelése lehetővé vált. A lókiállítás kapcsolataiban ez évben is gazdag és változatos lesz a foyas-bemutatók programja.

A többi kiállítási csoportok anyagát is sikerült meg gazdagítani, tanuló-sabbá és tetszetősebbé fejleszteni. A Kereskedelmi Hivatal nagyszabású új csarnokában állandó mezőgazdasági oktató és propagandafelmondások lesznek. Egy újonnan épült, hatalmas csarnokban nyer elhelyezést a földmívelésügyi minisztérium a növénytermesztésünk fejlesztését szolgáló akcióról, valamint ezek eredményeiről beszámoló érdekes kiállítás anyag.

A háziipari kiállítás Erdély és Kárpátalja népművészetével meggazdagodva, az évben két csarnokot fog megőlleni. A vadászati kiállítás pedig a visszacsatolt részek nagy vadászati jelentőségét és értékeit fogja lebilincselő módon szemléltetni. Erdély mezőgazdaságát egy másik csarnok anyaga fogja megismertetni. A gazdasági szakoktatási és kísérletügyi intézetek, az Országos Mezőgazdasági kamara és a szövetkezeti központok, a kármara és a földmérés, a halászati, borászati, méhészeti, élelmiszeripari és mezőgazdasági gépipari csoportok a múlt esztendőnél is változatosabb és gazdagabb anyagokkal lesznek.

A kiállítás iránt máris megnyilvánuló nagy érdeklődés után itélve a látogatottság kedvezőnek ígérkezik. A visszacsatolt területek gazdái és a városok lakossága erősen készülnek arra, hogy a kiállítás alkalmából az 50 százalékos utazási kedvezmény igénybevételével látogassanak el Budapestre. A szomszédos államokból, különösen Jugoszláviából és Szlovákiából ugyancsak élénk az érdeklődés és kilátás van tenyészállatvásárlásokra is.

APOLLO MOZGÓ

SALGÓTARJÁN.

Március 8-án, szombaton,
március 9-én, vasárnap,
március 10-én, hétfőn

Vissza az úton

Főszereplők: CSORTOS,
TOLNAY, MEZEY, stb.

Március 11-én, kedden
Csak 16 éven felülieknek!

Párisi leányok

Főszereplő: Maria Bell
Kiegészítésül: HIRADÓ.

Március 12-én, szerdán,
március 13-án csütörtökön

2 férfi 1 asszony

Főszereplők: Basil Rathbone, Victor Mc. Laglen.